

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 7P/1/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113232880
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8113232880.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudkyňa JUDr. Jana Keselicová, v právnej veci navrhovateľky Y. U., rod. E., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XX, toho času bytom T., U. 2, štátna občianka SR zastúpená JUDr. Helenou Schneiderovou, advokátkou, so sídlom Floriánova 12, Prešov proti odporcovi L. U., nar. X.XX.XXXX, bytom S. XXX/XX, J., štátny občan SR, zastúpený JUDr. Vladimírom Milasom, advokátom, so sídlom Masarykova 13, Prešov, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletému V. U., nar. XX.X.XXXX zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník, ako kolíznym opatrovníkom, takto

rozhodol:

I. Manželstvo účastníkov konania, navrhovateľky Y. U., rod. E., nar. XX.X.XXXX a odporcu L. U., nar. X.XX.XXXX, uzavreté dňa 30.4.2011 v Evanjelickom kostole v Giraltovciach, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Giraltove, vo zväzku 1, ročník 2011 na strane 226, pod poradovým číslom 6 rozvádza.

II. Na čas po rozvode zveruje maloletého V. U., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky Y. U., rod. E., nar. XX.X.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok.

III. Odporca L. U., nar. X.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého V. U., nar. XX.X.XXXX sumou 150,- eur mesačne dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky vopred pod následkami výkonu rozhodnutia.

IV. Odporca je oprávnený stýkať sa s maloletým V. U., nar. XX.X.XXXX každý nepárny víkend v mesiaci, a to v sobotu a nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod. a každý štvrtok v párnom týždni v mesiaci od 15.00 hod. do 18.00 hod. bez prítomnosti matky.

V. Otec maloletého prevezme a po ukončení styku opäť odovzdá matke v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloletého k styku riadne pripraviť.

VI. Obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk z vážnych dôvodov nebude môcť zrealizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi najneskôr deň pred začatím styku.

VII. Ukladá rodičom výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu v Centre pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie Levočská 7, Prešov do 29.2.2015.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom podaným na súd dňa 12.11.2013 domáhala rozvodu manželstva s odporcom, ako aj úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému V. U., nar. XX.X.XXXX.

Svoj návrh odôvodnila tým, že posledným spoločným bydliskom od októbra 2012 bol Prešov, kde do 10.4.2013 žili v byte R. Q. na ulici Y. S. XX. Pre útoky proti nej je odporca trestne stíhaný. Konanie pôvodne proti nemu vedené pod sp. zn. ČVS: ORP-752/SE-PO-2013 pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona bolo dňa 25.6.2013 po vykonaní policajných úkonov Obvodným oddelením PZ Prešov - sever odstúpené pre podozrenie z trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, kde je v súčasnej dobe konanie vedené pod sp. zn. ORP-326/1-OVK-PO-2013.

Manželstvo účastníkov je uzavreté dňa 30.4.2011 a zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu Giraltovce vo zv. 1, ročník 2011, na strane 226, pod poradovým číslom 6. Obaja sú občanmi SR a obaja slovenskej národnosti. Ide o ich prvé manželstvo. Po necelom roku sa im dňa 28.2.2012 narodil syn V. U.. Manželstvo uzavreli po ročnej známosti v roku 2011. Odporca mal 36 rokov a navrhovateľka 29 rokov. Pred uzavretím manželstva z intímneho spolužitia s odporcom otehotnela, dieťaťko však nedonosila, nenarodilo sa živé. Ženiť sa chcel odporca. Hneď od začiatku obaja začali bývať pri svokrovcoch v ich rodinnom dome v Giraltovciach. Svokrovci sa často hádali a do ich hádok sa aktívne zapájal aj odporca. Do hádok vťahovali aj navrhovateľku. Odporca slovné i fyzicky napadol aj vlastnú matku. Pri svokrovcoch chýbali pokojné medziľudské vzťahy a ich prístup k nim manželstvo nepodporoval. Pre spolužitie pri odporcových rodičoch v ich a aj v ich ustavičných hádkach chcela zmeniť podmienky bývania, lebo v takej situácii sa manželstvo hneď v začiatkoch rozpadávalo. Odporca bol žiarlivý a nespokojnosť s manželstvom prejavoval vulgarizmami a fyzickými útokmi proti navrhovateľke. Hádal sa s ňou vlastne od začiatku a o všetkom. Vykĺboval jej ruky za chrbát, škrtil ju, vyhrážal sa jej a bil ju aj počas tehotenstva, obmedzoval ju, zakazoval jej chodiť von medzi ľuďmi, sledoval ju, zobral jej mobilný telefón, zamykal ju doma, aby sa nikam nemohla dostať. O odporcovom správaní a jeho útokoch vypovedala pri výsluchoch na polícii. Pred vznikom manželstva sa odporca k nej takto zle nesprával. Krátko po uzavretí manželstva ju začal urážať, podozrievať, biť. Toto sa stávalo opakovane a veľa krát. Opakované bitky, neustále urážanie, vyhrážanie aj zabitím, ponižovanie, zle zaobchádzanie a vulgarizmy zo strany odporcu proti nej, to všetko prežívala aj počas posledného spoločného spolužitia v Prešove v prenajatom byte odporcovho brata R. Q.. Do tohto bytu sa od svokrovcov presťahovali, aby sa pokúsila o zmenu správania odporcu, aby skúsili viesť nový, samostatný život bez vplyvov okolia. Z Prešova sa musela 10.4.2013 od odporcu doslova ujsť, aby sa vyhla konfrontácii a ďalším konfliktom s fyzicky podstatne zdatnejším odporcom. Aj s maloletým V. ich prichýlila jej mama v rodičovskom dome, kde teraz žije s dieťaťom. Od odporcu s maloletým synom ušla do rodičovského prostredia, len aby sa vyhla vážnejšiemu konfliktu s odporcom. Dieťa konečne teraz nie je vystavované kriku, hluku a stresujúcim stavom. Odporca ju bil aj pred dieťaťom. Okrikoval ju a vulgárne mi nadával aj pred narodením dieťaťa, po jeho narodení aj v prítomnosti maloletého, no biť ju začal až po uzavretí manželstva. Príčinou fyzických útokov odporcu proti nej bola takmer vždy jeho žiarlivosť, na ktorú však nemal dôvod. Nikdy odporcu nepodviedla.

Zlý postoj odporcu k navrhovateľke, k manželstvu a k spoločnej rodine vytvárali od začiatku manželstva také vážne prekážky, pre ktoré stratila dôveru k odporcovi a od manželstva očakávaný pocit istoty. Manželstvo je tak vážne hlboko narušené a trvalo rozvrátené, že tento vzťah neplní svoj účel. Za žiadnych okolností nechce obnoviť manželské spolužitie s odporcom. Uvažovala o návrate k odporcovi, ale nie preto, že by si ho vážila, ale preto, že z jednej strany ho ľutuje a na druhej strane mala strach čoho všetkého je schopný, len aby presadil svoje. Príčinou rozpadu manželstva vidí v rozdielnosti pováh, názorov na rodinný život, na manželské spolužitie, na výchovu, na spoločné hospodárenie. Odporca je majetnejší ako ona a aj toto jej často rád dával pohľadovo najavo. Hospodária oddelene a manželstvo neplní ekonomickú funkciu.

Syn V. má 20 mesiacov a navrhovateľka je materskej dovolenke. Odporca je často pracovne mimo miesta bydliska, často a v nepravidelných dobách aj v zahraničí. Je schopná a pripravená zabezpečovať riadne všetky povinnosti pre plnenie výchovnej funkcie na prospech maloletého V., preto navrhuje zverenie dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a po zistení príjmu a odôvodnených výdavkov odporcu pri zohľadnení práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov navrhla rozhodnúť o vyživovacej povinnosti odporcu voči maloletému. Výživné v sume 200,- eur mesačne pre maloletého V. na zabezpečenie jeho potrieb môže zodpovedať zárobkovým pomerom odporcu. V prípade, že odporcove možnosti sú iné, navrhla, aby súd o rozsahu výživného zohľadnil zárobkové možnosti otca. V posledných mesiacoch, keď odporcovi jasne povedala, že podá návrh na rozvod, vníma ako odporca prejavuje snahu nakloniť si syna tým, že ju pred ním nahlas špiní. Keď sú v trojici s dieťaťom, slovné ju pred dieťaťom nahlas vykresľuje už teraz, že rozpad manželstva je len a len jej vina, že je „ku...“ a pred

dieťaťom používa aj iné neslušné slová. Pre takéto odporcove správanie, ak sa ako otec chce stretávať s maloletým V. a súd mu umožní, vzhľadom na uvedené okolnosti, na vek dieťaťa, na biologické potreby dieťaťa a povahové prejavy odporcu navrhla, aby stretávanie otca s dieťaťom prebiehalo len v jej prítomnosti a s obmedzením prostredia bydliska svokrovcov. Odporca používa dieťa, najmä záujem o dieťa ako prostriedok proti nej, lebo vie, že jej vzťah ku dieťaťu je jej citlivá stránka. Odporca popíjal alkohol. Vysmieval sa jej, že ona nič nemá, že on má peniaze, že si môže všetko dovoliť, že peniazmi vždy dosiahne čo chce. Nevie, aký je príjem odporcu, no vie, že pre zabezpečenie odôvodnených potrieb dieťaťa odporcovi nebude robiť problém prispievať mesačne 200,- eur. Odporca bol živnostník od 15.4.2006 a túto svoju činnosť k 12.1.2013 ukončil. Odporca je od 22.12.2012 jediný spoločník, konateľ STANEL SK, s.r.o., v ktorej celý obchodný podiel nadobudol bez jej súhlasu a bez jej vôle. Od 17.7.2009 je odporca spoločník a konateľ ESTMAT, s.r.o.

Navrhovateľka navrhla manželstvo rozviesť a maloletého zveriť do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' na vyživovaciu povinnosť po 200,- eur mesačne. Pokiaľ ide o úpravu styku navrhla rozhodnúť zhodne ako v rozsudku Okresného súdu Svidník, sp. zn. 5P/17/2014 zo dňa 18.6.2014.

Predmetom konania bol rozvod manželstva účastníkov konania a úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoде.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkov, prehrávkou obrazovo - zvukového záznamu, fotodokumentáciou a listinnými dôkazmi a to: zmluva o poskytovaní služieb zo dňa 14.11.2012, inkaso, list OO PZ Prešov zo dňa 25.6.2013, sobášny list, rodný list dieťaťa, výpis zo živnostenského registra odporcu, výpisy z obchodného registra, vyjadrenie odporcu zo dňa 26.2.2014, správa o psychologických pohovoroch s účastníkmi konania zo dňa 26.2.2014, trestný rozkaz Okresného súdu Prešov sp. zn. 5T/111/2014-344 zo dňa 22.10.2014, správa ÚPSVaR Bardejov, pracovisko Svidník zo dňa 10.6.2015 a 20.4.2015, lekárska správa zo dňa 16.4.2015, lekárska správa zo dňa 15.3.2015, lekárska správa zo dňa 15.4.2015, príjmový pokladničný doklad, elektronická komunikácia medzi účastníkmi konania, výdavkové doklady na čl. 79 - 98, fotodokumentácia, záznam OO PZ Giraltove z 11.7.2014, uznesenie OR PZ Svidník zo dňa 19.5.2015, záznam o podaní oznámenia OO PZ Giraltove zo dňa 26.6.2014, rozhodnutie OÚ Svidník, zo dňa 7.7.2014, potvrdenie OR PZ zo dňa 23.5.2015, potvrdenie OO PZ Giraltove zo dňa 25.5.2015, záznam OO PZ Giraltove zo dňa 1.6.2015, výpis zo zdravotnej dokumentácie maloletého, listiny k príjmom účastníkov na čl. 138 - 150, prílohová obálka - DVD, pokladničné bloky - zväzok, znalecký posudok znalkyne PhDr. Lubomíry Gallovej č. 9/2015 LV č. 219 k. ú. Giraltove, správa o rodinných, bytových a sociálnych pomeroch ÚPSVaR Prešov zo dňa 31.8.2015, potvrdenia o mzde odporcu, faktúry vystavené spoločnosťou STANEL SK, s.r.o. na čl. 194 a nasl., obraty na účte č. 1572845054/0200, čestné prehlásenie zo dňa 15.11.2015, správa ÚPSVaR Bardejov, pracovisko Svidník zo dňa 10.8.2015, pripojený spis Okresného súdu Svidník, sp. zn. 3P/46/2013, rozsudok Okresného súdu Svidník, sp. zn. 6P/40/2013 zo dňa 25.3.2014 a rozsudok sp. zn. 5P/17/2014 zo dňa 18.6.2014, spis Okresného súdu Svidník, sp. zn. 7P/1/2014 a zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 30.4.2011, obojstranne ide o prvé manželstvo, z manželstva pochádza jedno maloleté dieťa V. U., nar. XX.X.XXXX, účastníci iné deti nemajú.

Od apríla 2013 účastníci nežijú v spoločnej domácnosti, v čase rozhodnutia súdu navrhovateľka s maloletým synom žije v Prešove a odporca žije v Giraltovcích.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu 3P/46/2013 súd zistil, že na návrh odporcu už bolo vedené konanie o rozvod manželstva účastníkov, ktoré bolo zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu.

Z rozsudku tunajšieho súdu 6P/40/2013 zo dňa 25.3.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 9.4.2014 súd zistil, že súd chválil dohodu rodičov, podľa ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný na vyživovaciu povinnosť vo výške 70,- eur mesačne a taktiež bol upravený styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý pondelok, streda a sobota v týždni, v pondelok a v streda v čase od 15.30 hod. do 18.00 hod. a v sobotu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. tak, že prvé dva týždne od právoplatnosti rozsudku v prítomnosti matky maloletého, ďalšie tri mesiace v pondelok a v streda v prítomnosti maloletého a v sobotu bez prítomnosti matky maloletého a po uplynutí šiestich mesiacov od právoplatnosti rozsudku v pondelok, v streda a v sobotu bez prítomnosti matky maloletého.

Z rozsudku tunajšieho súdu 5P/17/2014 zo dňa 18.6.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.6.2014 súd zistil, že bola schválená dohoda rodičov, podľa ktorej bol zmenený rozsudok tunajšieho súdu 6P/40/2013 zo dňa 25.3.2014 vo výroku o úprave styku tak, že otec je oprávnený sťkať sa s maloletým V. Švačom každý nepárny víkend v mesiaci a to v sobotu a nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod. a každý štvrtok v párnom týždni v mesiaci od 15.00 hod. do 18.00 hod. bez prítomnosti matky.

Z písomných vyjadrení a výsluchu odporcu súd zistil, že tvrdenia navrhovateľky uvádzané v návrhu sú nepravdivé, tendenčné a účelové. Sú jednostranne interpretované v snahe navrhovateľky ukázať sa v tom lepšom svetle a jeho osobu očierniť. S navrhovateľkou sa zoznámil prostredníctvom internetu. Spočiatku si len písali a neskôr sa začali aj stretávať. Asi po mesiaci vzťahu navrhovateľka odišla do Anglicka pracovať s tým, že mu oznámila, že ide so svojou kamarátkou, čo nebola pravda, pretože do Anglicka odišla so svojim bývalým priateľom. V apríli 2011 sa zosobášili v kostole. Ak navrhovateľka tvrdí, že bol nezdravo podozrievavý a žiarlivý a vlastne z týchto jeho vlastností mali následne vyplývať údajné jeho fyzické i verbálne ataky voči jej osobe, toto nie je pravda. V záujme toho, aby sa ich vzťah i manželstvo vyvíjalo v pokojnej atmosfére, mnohokrát robil ústupky. Pravdou je, že navrhovateľka ho často provokovala, klamala mu, vulgárne i posmešne sa vyjadrovala voči jeho osobe, dokonca ho fyzicky napádala. V snahe zabrániť jej v tom ju párkrát spacifikoval tým, že jej chytil ruky. Ďalej uviedol, že nie je agresívny alebo násilnícky, len sa snažil riešiť vzniknuté nezhody. V prenajatom byte v Prešove bývali do apríla 2013, kedy navrhovateľka v čase, keď bol na služobnej ceste mimo SR, opustila bez jeho vedomia spoločnú domácnosť spolu s maloletým synom. Od jej odchodu nežijú, nevedú spoločnú domácnosť. Jemu, ako otcovi, navrhovateľka bránila stretávať sa so synom a teda nerešpektovala právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov, na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom a udržiavanie pravidelného styku, preto bol nútený podať návrh na vydanie predbežného opatrenia i návrh na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu do rozvodu manželstva. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 6P/40/2013. V súčasnosti sa so synom stretáva v prítomnosti matky jedenkrát do týždňa na dve - tri hodiny na základe vydaného predbežného opatrenia. Obidvaja podali v rovnakom čase návrh na rozvod bez podania informácie tomu druhému. Počas osobných stretnutí navrhovateľka ho prosila, aby zobral svoj návrh na rozvod manželstva späť s tým, že môžu skúsiť obnoviť manželské spolužitie. Syna má veľmi rád a v záujme toho, aby mohli spolu žiť ako rodina uveril navrhovateľke a preto dňa 29.12.2013 zobral svoj návrh na rozvod späť. Pokiaľ ide o maloleté dieťa uviedol, že už vo svojom pôvodnom návrhu na rozvod uviedol, že žiada, aby súd v prípade rozvodu rozhodol o zverení maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Na takejto starostlivosti trvá. Pokiaľ ide o určenie výšky výživného navrhovateľkou navrhované výživne vo výške 200,- eur považujem za neprimerané. Na maloletého prispieva mesačne sumou 50,- eur. Okrem toho pri stretnutiach s maloletým synom za účasti matky maloletému nakupuje rôzne potrebné veci - hračky, oblečenie, obuv ako aj rôzne potravinové výrobky, ovocie, vitamíny a podobne.

Postoj odporcu k rozvodu manželstva bol taký, že navrhol manželstvo rozviesť. Pokiaľ ide o starostlivosť o maloletého, nesúhlasil so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky, navrhoval jednak zverenie do striedavej výchovy oboch rodičov a súčasne navrhoval rozšírenie styku otca s dieťaťom oproti pôvodnej úprave tak, aby mohol byť s maloletým aj cez noc. Pokiaľ ide o výšku výživného, navrhoval sumu 70,- eur mesačne, poukázal na to, že na zakupovanie vecí pre maloletého minie 50 - 60,- eur a maloletému platí aj poisťku vo výške 33,- eur mesačne. Ďalej uviedol, že navrhovateľke nakupuje dary, ako napríklad zlato, fotoaparát v hodnote 750,- eur, voňavku a berie ich na výlety.

Uviedol, že býva pri svojich rodičoch v Giraltovcich, kde má samostatný vchod a samostatné bývanie, vie variť a postarať sa o syna. Vie zdokladovať bločkami všetko, čo nakupuje pre maloletého, uzatvoril poisťku, na ktorú platí 33,- eur mesačne. K svojim príjmom sa vyjadril tak, že zarába zhruba 450,- eur mesačne, podľa toho ako sa firme darí. Chodí na služobné cesty do Nórska, asi trikrát v roku, že čo mu patria cestovné náhrady. Pracuje ako konateľ s.r.o. a pracuje z domu. K svojej práci potrebuje telefón, je vlastníkom bytu v Košiciach, na ktorý spláca úver mesačne 320,- eur, byt prenajímal a v súčasnosti ho už asi pol roka neprenajíma. Vie o tom, že syn je alergik, má podozrenie, že matka manipuluje so zdravotnými záznamami dieťaťa. S matkou komunikuje telefonicky a SMS - správami, ktoré súdu predkladal. Taktiež predložil súdu fotodokumentáciu zo stretnutí so synom pri rôznych príležitostiach.

Navrhovateľka v priebehu konania zotrvala na svojom návrhu na rozvod manželstva, poukázala na neustále konflikty medzi nimi, ktoré spočívali v hádkach a fyzických útokoch zo strany odporcu už počas

jej tehotenstva. Počas spolužitia mu pomáhala v podnikaní. Konflikty pokračovali ďalej, odporca bol bezdôvodne žiarlivý, veľakrát prišiel v noci opitý, urážal ju a ponižoval. Poukazovala na prebiehajúce trestné konanie proti odporcovi. Po jej odchode ju ustavične prosil, aby sa vrátila, mal napísať aj list, že jej nebude ubližovať. Poberá rodičovský príspevok vo výške 223,- eur a občas si privyrába prácou z domu. S odporcom nevedia komunikovať, nebola zvyknutá na to, aby v jej rodine zasahovala polícia, striedava výchova neprichádza podľa nej do úvahy pre agresivitu odporcu. Odporca napadol aj vlastnú matku a udral aj maloletého. Odporca sa jej mal chváliť, že zarobí 7 000,- eur mesačne, podľa navrhovateľky účelovo prepisuje svoj majetok na otca a matku, v Bratislave má mať kadernícky salón a byť v Košiciach, ktorý prenajíma, o čom predložila príjmový pokladničný doklad na sumu 480,- eur za mesiac 2/2012.

Z výpisu zo živnostenského registra súd zistil, že odporca podnikal pod obchodným menom L. U. STANEL od 15.4.2006 do 12.1.2013, kedy ukončil činnosť.

Z úplného výpisu z obchodného registra spoločnosti ESTMAT, s.r.o. súd zistil, že odporca bol spoločníkom a konateľom spoločnosti od 17.7.2009 do 13.5.2014.

Z úplného výpisu z obchodného registra spoločnosti STANEL SK, s.r.o. súd zistil, že odporca je konateľom spoločnosti a jediným spoločníkom spoločnosti je otec odporcu Andrej U..

Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník zo dňa 26.2.2014 o psychologických pohovoroch s manželmi U. súd zistil, že manželia U. sa vo vývoji vzťahu dostali do štádia prílišnej rozdielnosti v hodnotových orientáciách. V minulosti pasívna partnerka, ktorú sa partner snažil úplne riadiť, ovládať dokonca „vychovávať“, sa svojim odchodom zo spoločnej domácnosti vzbúrila proti takémuto ovládaniu. V novej situácii si partner, zatiaľ, nenašiel cestu k nej. Psychológ odporučil úradu prijať rozhodnutie súdu a podporiť zverenie maloletého aj v prípade rozvodu do osobnej starostlivosti matky.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 5T/111/2014-344 zo dňa 22.10.2014 súd zistil, že odporca bol uznaný za vinného, že od presne nezistenej doby v roku 2011, krátko po dátume 30.4.2011, kedy uzatvoril manželstvo s Y. U., nar. XX.X.XXXX, od presne nezisteného dňa v mesiaci apríl 2013, počas spolužitia v spoločnej domácnosti v rodinnom dome v Giraltovcich na ulici Fučíkovej 567/81 a inde, dochádzalo z jeho strany k fyzickému ako aj k psychickému násiliu voči manželke Y. U., a to takým spôsobom, že jej z dôvodu žiarlivosti viackrát vulgárne vynadal a fyzicky ju napádal tak, že ju hodil na posteľ, vykrúcal jej ruky, sadol si obkročmo na jej brucho a rukami ju škrtil, bil ju päťami rúk po celom tele a keď mu povedala, že sa s ním rozvedie, zamkol ju v ich časti domu a vyhrážal sa jej zabitím, ak od neho odíde, presne nezisteného dňa v apríli 2012 ju oboma rukami škrtil počas toho, ako v náruči držala ich maloletého syna V., pričom menovaná z obavy o na svoj život a zdravie viackrát ušla zo spoločnej domácnosti k svojej mame; takéto jeho správanie voči manželke pokračovalo aj po ich presťahovaní sa do bytu na ulici Y. S. XX, v T., kde jej opäť vulgárne nadával a fyzicky ju napadol tak, že ju sotil rukami na gauč, vykrúcal jej celou silou ruky a kolenom jej pristúpil pravé ucho, dňa 17.3.2013, keď počas prechádzky v meste Prešov mu manželka odmietla dať syna V., chytil kočiar, lakťom ju odstrčil od kočiara, následne ju rukou chytil zozadu za krk a keď chcela volať políciu škriabal ju po rukách a vytrhol jej mobilný telefón z ruky, pričom týmito svojimi konaniami jej viackrát spôsobil menšie poranenia, modriny a škrabance, s ktorými nevyhľadala ošetrovanie, ale vyvolával u nej stres a strach z naplnenia jeho vyhrážok, kde z dôvodu zhoršenia jej psychického stavu musela vyhľadať odbornú psychiatrickú pomoc, pričom podľa znaleckého posudku poškodená javí známky syndrómu týranej osoby, teda týral blízku osobu, spôsobujúc jej fyzické a psychické utrpenie bitím, údermi, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu alebo stresu a iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické a psychické zdravie, čím spáchal zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za to mu súd uložil podmienený trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) rokov, probačný dohľad nad jeho správaním počas skúšobnej doby 2 (dva) rokov. Trestné konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník zo dňa 20.4.2015 súd zistil, že rodičia sú v rozvodovom konaní a žijú oddelene. Matka po odchode zo spoločnej domácnosti sa s maloletým presťahovala k svojej matke Y. E. do A., otec dieťaťa zostal bývať u svojich rodičov v Giraltovcich. Matka a maloletý obývajú dvojpodlažný rodinný dom. Okrem starej matky Y. E., nar. X.X.XXXX, ktorá je dôchodkyňa a matky s dieťaťom už domácnosť nikto iný neobýva. Rodina má k

dispozícii dve podlažia. Prízemie pozostáva z obývacej miestnosti, spálne starej matky, kuchyne a sociálneho zariadenia. Horné poschodie tvoria 4 izby. Jednu izbu má k dispozícii matka, izba je zariadená nábytkom, posteľou a skriňami. Ďalšia izba slúži ako detská v nej má maloletý vytvorené podmienky na hranie. Celá domácnosť je zariadená a udržiavaná v čistote a poriadku na štandardnej úrovni. Matka je na rodičovskej dovolenke s maloletým. Otec maloletého žije u svojich rodičov E. a E. U. v rodinnom dome. Starí rodičia sú dôchodcovia. Otec pracuje ako obchodný zástupca. Bytové pomery otca tvorí dvojpodlažný rodinný dom pozostávajúci z dvoch bytových jednotiek. Prízemie obývajú starí rodičia, horné podlažie je zrekonštruované, tu žili rodičia maloletého dieťaťa. Momentálne je k dispozícii otcovi maloletého V.. Bývanie obsahuje obývaciu miestnosť, kuchyňu, spálňu, detskú izbu a sociálne zariadenie. V detskej izbe je posteľ pre dieťa, váľanda, stolík, skrinková zostava. Domácnosť je komplet zariadená a udržiavaná v čistote a poriadku na štandardnej úrovni. Bytové pomery u rodičov maloletého sú vyhovujúce.

Z lekárskej správy MUDr. Zacharovej Valérie zo dňa 16.4.2015 pre účely predĺženia materskej dovolenky do 5 rokov súd zistil, že u maloletého sú recidívy infektov horných ciest dýchacích a bol zistený defekt laktázy a porucha imunity. Odborný lekár neodporúčal kolektívne zariadenia do 5 roku života. Spolupráca s matkou je veľmi dobrá, starostlivosť o dieťa, hygienu dobrá, očkovanie a návštevy poradni podľa inštrukcií lekára. Po návšteve u otca, matka našla na ľavej strane stehna hematóm do priemeru 4 - 5 cm. Nevie posúdiť, či išlo o úraz alebo neprimerané zaobchádzanie.

Na čl. 79 a nasl., čl. 206 a nasl. a v prílohovej obálke odporca predložil pokladničné doklady o zakupovaní potravín, hračiek, hygienických potrieb, oblečenia, obuvi a iných potrieb a vecí pre maloletého, rádovo v 100,- kách eur.

Z uznesenia OR PZ Svidník zo dňa 19.5.2015 na čl. 115 spisu súd zistil, že bolo odmietnuté trestné oznámenie navrhovateľky pre podozrenie z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, ktorého sa mal dopustiť odporca.

Zo záznamu OO PZ Giraltovce zo dňa 11.7.2014 na čl. 120, súd zistil, že odporca podal vysvetlenie k priestupku voči občianskemu spolunažívaniu, ktorý oznámil na linku č. 158 na navrhovateľku.

Z rozhodnutia Okresného úradu Svidník zo dňa 7.7.2014 na čl. 124 spisu, súd zistil, že bolo zastavené konanie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa mal dopustiť odporca.

Z potvrdenia Okresného riaditeľstva PZ Svidník, súd zistil že dňa 23.5.2015 podal odporca trestné oznámenie na navrhovateľku pre prečin marenia úradného rozhodnutia.

Z potvrdenia Obvodného oddelenia PZ Giraltovce zo dňa 25.5.2015 súd zistil, že odporca podal oznámenie na navrhovateľku pre podozrenie z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu.

Navrhovateľka predložila na čl. 138 a nasl. na preukázanie, že odporca predáva garáže.

Ďalej predložila na čl. 141 a nasl. podacie lístky, ktoré majú preukazovať, že navrhovateľka si privyrába predlžovaním vlasov.

Odporca predložil DVD nosič a fotodokumentáciu, ktoré zachytávajú otca a maloletého v bežných rodinných situáciách, ako napríklad hranie sa, chytanie rýb, jedenie a pod.

Zo znaleckého posudku č. 9/2015 zo dňa 6.8.2015 znalkyne PhDr. Lubomíry Gallovej, ktorý bol vypracovaný v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 3P/8/2015 o návrhu otca na zmenu úpravy styku otca s maloletým súd zistil, že znalkyňa v odpovedi na otázku 1. hodnotí vzťah maloletého k svojmu otcovi nasledovne: vzťah maloletého V. k svojmu otcovi je vo všeobecnosti pozitívny. V situácii znaleckého vyšetrenia bolo možné pozorovať kladnú citovú väzbu k nemu. Dieťa je na otca zvyknuté, v súčasnej dobe sa s ním pravidelne kontaktuje bez matkinej prítomnosti. Podlieha však vzájomnému ovplyvňovaniu rodičov voči sebe, negatívne na neho vplyva narušená komunikácia rodičov ako aj stresy, ktoré prežíva pri odovzdávaní dieťaťa otcovi / za asistencie policajnej hliadky, resp. iných osôb/. Obidvaja rodičia vzhľadom na svoju osobnostnú štruktúru majú tendenciu eskalovať napätie medzi sebou - ak veci nejdú podľa ich predstáv.

Na 2. otázku, aký má vzťah otec k maloletému uvádza: otec prechováva k maloletému dobrý vzťah. Dieťa má rád, je rád s ním v kontakte. Otec je vo veku 40 rokov a Kristián je jeho jediné dieťa. Vie dieťa zaujať hrou, emočne sa na neho naladiť, prejavíť mu svoju citovú náklonnosť. V interakcii s matkou sa však nedokáže odosobniť od vzájomných konfliktov a reaguje nevhodne. Napriek tomu, že v situácii znaleckého dokazovania neboli evidentné tieto prejavy a mal skôr tendenciu na matku dieťaťa reagovať rozvážne, zmierlivo a tlmíť napätú atmosféru, je zrejmé, že jeho sebakontrola má svoje limity. Jeho správanie v záťažovej emočnej situácii s partnerkou je menej predvídateľné /otcova žiarlivosť, afektívna výbušnosť v kontakte s blízkymi osobami/. Vzťah otca k dieťaťu je poznačený aj pretrvávajúcou snahou otca o obnovenie vzťahu s manželkou. Od jej osoby sa citovo neodpútal. Využíva aj kontakt s dieťaťom na pokus zachrániť manželský vzťah a obnovu spolužitia s ňou.

Na 3. otázku: či úprava styku otca s maloletým synom je podľa rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 18.6.2014 pod č.k. 5P/17/2014-25 postačujúca uvádza: úpravu styku otca s maloletým synom podľa rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 18.6.2014 je toho času postačujúca. Dieťa je v nízkom fyzickom veku, potrebuje nadobudnúť väčšiu emočnú stabilitu a ukotvenie v jednom výchovnom prostredí. Citovo je značne naviazané na osobu matky. Dieťa tiež potrebuje získať istotu, že styk pri preberaní rodičom nebude narúšaný vzájomnými konfliktmi rodičov. Maloletý toho času racionálne nedokáže ešte spracovať fakt, že rodičia nedokážu fungovať spolu, aj keď si on sám želá, aby pri stretnutiach bola stále prítomná matka. Vníma ich narušený vzťah ako prechodný. Želá si, aby malo úplnú rodinu a rodičia boli spolu. Vzhľadom na súčasnú situáciu medzi rodičmi nie je možné realizovať stále, aby matka bola počas styku prítomná. Dochádza tak znova k eskalácii ich konfliktov, čo je pre dieťa neúnosná situácia. U maloletého by sa tiež len posilňovala nereálna túžba byť s obidvoma rodičmi. U dieťaťa by sa časom mohlo rozvinúť manipulatívne správanie voči rodičom v záujme seba - dosiahnuť svoj cieľ - byť s obidvoma rodičmi počas styku s otcom. Z týchto dôvodov považujem styk podľa rozsudku súdu momentálne za postačujúci. Otec sa pri znaleckom dokazovaní dožadoval aj realizácie striedavej formy starostlivosti o maloletého. Z rovnakých vyššie spomenutých dôvodov neodporúčam v súčasnosti pristúpiť k takejto forme starostlivosti u maloleté dieťaťa. Navyše zlá komunikácia medzi rodičmi, neschopnosť dohodnúť sa na veciach - aj čo sa týka financovania potrieb maloletého - je kontraindikáciou pre uplatnenie striedavej starostlivosti u dieťaťa v tak nízkom veku.

Kolízna opatrovníčka ponechala rozhodnutie o rozvode manželstva na úvahe súdu a v prípade rozvodu navrhla zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' na vyživovaciu povinnosť podľa jeho zárobkových a majetkových možnostiach a schopností. Pokiaľ ide o úpravu styku navrhla držať sa znaleckého posudku a jeho záverov.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník zo dňa 10.8.2015 súd zistil, že bolo vykonané šetrenie v domácnostiach rodičov a zúčastnili sa vykonávania styku otca s maloletým bez ohlásenia dňa 6.8.2015, vo štvrtok o 15.00 hod. Stretnutie podľa rozhodnutia súdu sa realizovalo v mieste bydliska matky na adrese A. XX. V čase ich príchodu 14.50 hod. bola matka i dieťa na dvore pri dome. Dieťa bolo riadne pripravené na styk, bolo pekne a vkusne oblečené, najedené, v rukách malo fľašu s vodou a matka mala pre dieťa pripravený ruksak. Dieťa bolo uvoľnené, hojdalo sa na hojdačke a potom si pobehovalo po dvore. Otec prišiel na styk presne o 15.00 hod. Stál pred brámkou, nakoľko sa obával, aby nebolo na neho podané trestné oznámenie pre nedovolený vstup na pozemok. Dieťa sa po zazretí otca smelo a prirodzene k nemu rozbehlo. Matka dieťa vzala za ruku a odovzdala ho otcovi a otec si dieťa prevzal za bránou domu, vrelo sa s ním zval a posadil ho do autosedačky auta. Priniesol mu hračku - vrtuľník. Spoločný čas trávili u otca v Giraltovcich, ul. S. XXX/XX. Dieťa z auta vystúpilo, samostatne sa vybralo ku vchodovým dverám domu a otvorilo si ich. Maloletý vybehol na poschodie priamo do detskej izby, kde má vytvorený svoj priestor na hranie, spanie a trávenie voľného času. Povyberal si hračky a vynucoval si od otca jeho pozornosť, aby sa mu venoval. Dieťa počas uskutočňovaného styku bolo smelé, komunikatívne a pôsobilo šťastným a uvoľneným dojmom. Na základe uvedených skutočností z priebehu uskutočňovania styku otca s maloletým synom majú za to, že došlo k jeho realizácii v zmysle rozhodnutia súdu. Matka dieťa riadne na styk pripravila, otec si dieťa prevzal v mieste bydliska matky. Dieťa sa na stretnutie s otcom zjavne tešilo a počas ich návštevy nedošlo k žiadnym problémom či komplikáciám, ktoré by nasvedčovali skutočnosti, že matka bráni v styku dieťaťa s otcom alebo že maloletý nechce ísť k otcovi.

Na pojednávaní konanom dňa 25.1.2016 súd vypočul znalkyňu PhDr. Lubomíru Gallovú, ktorá uviedla, že dieťa je maličké a je ťažké odlúčiť ho od matky počas noci. Ako uviedla v znaleckom posudku, je

potrebné tento záver posúdiť po časovom odstupe. Pre realizáciu rozšíreného styku je potrebné, aby dieťa spontánne vyjadrovalo svoje túžby a ak sa zlepší komunikácia medzi rodičmi. Rozsiahlejší styk dieťaťa s otcom, by nebol pre blaho a dobro dieťaťa, ak by malo byť odlúčené od matky aj so spaním. Na otázku právneho zástupcu odporcu, ktoré sú najzávažnejšie prekážky na strane otca, ktoré bránia rozsiahlejšiemu styku, znalkyňa uviedla, že ....medzi rodičmi je veľmi sťažená komunikácia, dieťa je svedkom predávania....., ak sú tam trestné podania, tak je to dosť veľká prekážka..... Odporca reaguje v stave emočnej záťaže výbušne, popudlivejšie a zo spisu sú zrejmé aj agresívne útoky voči matke. Na ďalšiu otázku právneho zástupcu odporcu, v čom je hlavný dôvod, prečo by rozsiahlejší styk otca s dieťaťom bol tomu dieťaťu v tomto veku na škodu, znalkyňa uviedla, že dieťa potrebuje byť ukotvené na také výchovné prostredie, musí samo cítiť, kde má svoj domov, kde má citovú ukotvenosť. Matka sa spofahlivo stará o dieťa, zodpovedne a je dobrou matkou pre dieťa, je prirodzené, aby dieťa sa fixovalo citovo na ňu. V staršom veku, keď pre dieťa bude rola otca významná, bude sa prirodzene dožadovať viac kontaktu s ním a mužská rola v neskoršom veku len narastať. Znalkyňa ďalej uviedla, že doposiaľ upravený styk je dostatočný na to, aby dieťa získalo citový vzťah a pevnejšiu citovú väzbu k otcovi, predovšetkým ak sa s otcom bude pravidelne stretávať a hlavne ak stretnutia budú prebiehať v pohode, rodičia budú bežne komunikovať, dohodnú sa a nebude medzi nimi napätie. Vo vzťahu k striedavej starostlivosti, znalkyňa uviedla, že teraz neprichádza do úvahy. V budúcnosti to nevylučuje, ak sa zlepšia vzťahy rodičov, budú sa vedieť dohodnúť a dieťa samo bude vedieť povedať, že chce byť dlhšie s otcom, chce u neho prespať.

Na pojednávaní bol vypočutý svedok E. U., ktorý je otcom odporcu. Svedok doprevádza odporcu pri preberaní a odovzdávaní dieťaťa, ktorý potvrdil, že matka odovzdáva dieťa, zdá sa mu, že ho pridržia. Stane sa, že dieťa zaspí v aute, od chlapca sa mal dozvedieť, že mu matka nedala hračku, ktorú dostal, ďalej, že sa matka mala vyjadriť tak, že do ich auta treba dať bombu, aby vyletelo do vzduchu... Chlapec je u otca spokojný a mal sa pýtať, prečo nemôže byť aj cez noc...

Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods.1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p., s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby,

vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1 až 4 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre rozvod manželstva účastníkov. Zo zhodných tvrdení oboch manželov súd zistil, že títo ukončili spolužitie v mesiaci apríl 2013 a manželstvo účastníkov je len formálnym zväzkom a neplní si žiadnu spoločenskú funkciu. Z postojov účastníkov v priebehu konania a ich správania pred súdom, z predkladaných listinných a iných dôkazov súd zistil, že vzťahy medzi manželmi sú hlboko narušené až nepriateľské, sprevádzané trestnými oznámeniami, oznámeniami o priestupkoch, vzájomným obviňovaním, zverejňovaním elektronickej komunikácie, vyhotovovaním zvukových a obrazových záznamov, vyhotovovaním fotodokumentácie ako dôkazov / zo strany odporcu / .... Účastníci nie sú schopní komunikovať nielen ako manželia, ale nie sú schopní korektne komunikovať ani ako rodičia maloletého dieťaťa.

Súd rozviedol manželstvo účastníkov konania v zmysle citovaného ustanovenia § 23 ods. 1 Zákona o rodine. Príčinu rozpadu manželstva súd vidí v ukončení spolužitia v dôsledku rozdielnosti pováh, názorov a záujmov účastníkov.

Práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode upravil súd v zmysle citovaných ustanovení § 24 ods. 1, § 62, § 75 Zákona o rodine a o úprave styku rozhodol v zmysle § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine. Maloletého zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok. Odporcu súd zaviazal platiť výživné na maloletého Kristiána sumou 150,- eur mesačne od právoplatnosti rozsudku o rozvode.

Pokiaľ ide návrh otca na zverenie maloletého do striedavej starostlivosti, pre takého rozhodnutie neboli splnené zákonné podmienky.

Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby (k rodičom, príbuzným, priateľom, prostrediu a pod.) a vývinové potreby (vek, školské, zdravotné, záujmové potreby a pod.), stabilitu budúceho výchovného prostredia (životné, ako aj bytové pomery rodičov, ich hmotné zabezpečenie, povahové vlastnosti a pod.). Zisťuje najmä to, ktorý z rodičov je vzhľadom na záujem maloletého dieťaťa väčšmi spôsobilý na výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, resp. zverením komu by boli zabezpečené najpriaznivejšie podmienky pre vývoj dieťaťa a u koho sú lepšie predpoklady na výkon osobnej starostlivosti. Pre uvedený záver musí mať súd spoľahlivý podklad vykonaním a zhodnotením tých skutočností, ktoré charakterizujú osobu dieťaťa, osoby rodičov, ako aj prostredie, v ktorom rodičia žijú.

V prípade striedavej osobnej starostlivosti sa dieťa zverí do starostlivosti striedavo jednému a druhému rodičovi na presne určené časové obdobie opakovane. Laicky by sa dalo povedať, že ide o pravidelné striedanie miesta pobytu dieťaťa, dieťa sa zverí do starostlivosti striedavo jednému a druhému rodičovi na presne určené časové obdobie opakovane. Mnohí odborníci však konštatujú, že tento spôsob osobnej starostlivosti o dieťa je v rozpore s potrebou stability výchovného prostredia dieťaťa. Neustála výmena prostredia, v ktorom dieťa vyrastá, môže mať okrem pozitívnych vplyvov spočívajúcich najmä v kontakte s obidvoma rodičmi a ich výchovným vplyvom aj mimoriadne negatívne vplyvy, keďže dieťa si takúto formu výchovy berie ako vzor do života a pri niektorých povahách detí sa táto nejednotnosť, resp. nestálosť prostredia môže odraziť aj na ich psychickom vývine. Na skutočnosť, že striedavá osobná starostlivosť nie je vhodná pre všetky deti, poukazuje aj Milana Hrušáková v komentári k Zákonom o rodine, C. H. Beck 2001, str. 84. Striedavá osobná starostlivosť nie je vhodná pre každé dieťa, ani pre každého rodiča.

Pokiaľ je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom, potom musíme dôjsť k logickému záveru, že predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa. Rodičia sa musia vedieť dohodnúť o veciach súvisiacich so školskou dochádzkou (dieťa by malo stále navštevovať rovnakú školu) aj s mimoškolskými aktivitami a záujmami dieťaťa (šport, tanec, hudba, cudzie jazyky a pod.). Dieťaťu by sa striedaním osobnej starostlivosti nemal meniť okruh jeho kamarátov a blízkych osôb, aby nebolo v takýchto situáciách ďalej traumatizované. Vzhľadom na uvedené je pre rozhodnutie rozhodujúca aj vzdialenosť bydlísk rodičov a zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti nebude spravidla vhodné, pokiaľ rodičia bývajú v iných mestách. Ak sa rodičia na striedavej osobnej starostlivosti nevedia dohodnúť, sú tu dôvodné pochybnosti o tom, či by výchovné prostredie založené autoritatívnym rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti (čo zákon pripúšťa), bolo stabilné a v záujme maloletého dieťaťa a či by rodičia boli schopní sa následne dohodnúť na ďalších zásadných otázkach súvisiacich s osobnou starostlivosťou o dieťa.

V Českej republike, kde majú súdy so striedavou osobnou starostlivosťou už viac ako desaťročné skúsenosti, sa zaujal názor, že zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov nesmie byť ústupkom ich vzájomnej rivalite, ale vyjadrením kvalitného a pozitívneho vzťahu rodičov k dieťaťu. To predpokladá toleranciu, vyspelosť a dobrú vôľu všetkých zúčastnených. Rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa by malo vychádzať z ich spoločnej vôle a dohody, schopnosti spolu komunikovať a spolupracovať a nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov (pozri rozhodnutie Ústavného súdu ČR z 27. januára 2005, sp. zn. I. ÚS 48/04). Podstatnou je teda odpoveď na otázku, či rodičia sú ochotní a vyspelí v záujme maloletého dieťaťa spolu kooperovať.

V prejednávanej veci súd rozhodol o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky, pričom sledoval najlepší záujem maloletého dieťaťa na zdravom všestrannom vývoji. Maloletý je v čase rozhodovania súdu vo veku štyroch rokov a doposiaľ je právne / rozsudok 6P/40/2013 / aj fakticky v osobnej starostlivosti matky, na ktorú je citovo viazaný, a ktorá je s ním na predĺženej materskej dovolenke. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého vychádzal nielen z návrhu matky, ale aj jednoznačného stanoviska znalkyne a kolízneho opatrovníka tak, ako je vyššie uvedené. Je v záujme zdravého vývinu maloletého dôležité, aby bol fixovaný na jedno výchovné prostredie a aby nebol traumatizovaný negatívnymi vzťahmi rodičov. Nie je bez významu pre účely tohto konania, že otec maloletého je v čase rozhodovania súdu dôvodne podozrivý a obžalovaný zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť vo vzťahu k navrhovateľke. Tak ako uviedla súdna znalkyňa v citovanom posudku zlá komunikácia medzi rodičmi, neschopnosť dohodnúť sa na veciach - aj čo sa týka financovania potrieb maloletého - je kontraindikáciou pre uplatnenie striedavej starostlivosti u dieťaťa v tak nízkom veku. Inak povedané, inštitút striedavej starostlivosti je určený rodičom, ktorý dokáže intenzívne komunikovať o celom spektre otázok súvisiacich so starostlivosťou o dieťa a majú

vysokú mieru schopnosti dohodnúť sa. V tomto prípade rodičia nedokážu nekonfliktne komunikovať, čo je zásadnou prekážkou pre zverenie maloletého do striedavej starostlivosti. Vzhľadom na závažnosť uvedených skutočností sa javí pre účely rozhodovania o zverení dieťaťa ako právne menej nevýznamné to, že ...aj otec má vytvorené vhodné bytové, materiálne a iné podmienky a má zručnosti sa o dieťa postarať ....navariť mu, hrať sa s ním zobrať ho na výlet a pod....

Na druhej strane z vykonaného dokazovania súd nezistil skutočnosti, ktoré by boli dôvodom na vylúčenie otca z kontaktu s maloletým. Súd zistil, že medzi otcom a maloletým je pozitívny citový vzťah, navzájom radi trávajú spolu čas, otec zabezpečuje maloletého aj materiálne.

Pre úplnosť súd uvádza, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že matka riadne zabezpečuje starostlivosť o maloletého v plne vybavenej a udržiavanej domácnosti a neboli zistené žiadne nedostatky.

Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť otca, súd vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov otca, pri rešpektovaní zásady potenciality a práve dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Výživou sa rozumie zaobstarávanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Z povahy výživného vyplýva, že právo na výživné je osobným právom dieťaťa. Výživné pre dieťa slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb / jedlo, ošatenie, obuv, atď./, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa / vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, a pod./ . Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Výživné sa určuje podľa stavu zisteného v čase vydania rozhodnutia.

Otec si doposiaľ plní vyživovaciu povinnosť vo výške 70,- eur mesačne. V priebehu rozsiahleho dokazovania odporca preukazoval listinnými dôkazmi, že zabezpečuje materiálne potreby maloletého (nakupovanie potravín, hygienických potrieb, obuvi, oblečenia, hračiek, poistenia, výletov a pod.) radovo v 100-kách eur, pričom sám uviedol, že mesačne vynaloží na maloletého okrem určeného výživného sumu 50,- - 60,- eur a poistenie 33,- eur. Otec síce formálne dokladoval príjem vo výške cca 450,- eur čistého, ako konateľ spoločnosti STANEL SK s.r.o., ktorej jediným spoločníkom je jeho otec, avšak v spojení s majetkovými pomermi otca (vlastní byt v Košiciach, ktorý nepotrebuje na bývanie a môže ho prenajímať, vlastní záhradu v Giraltovcich, zapísanú na LV č. 219, zakupuje hodnotné dary maloletému a navrhovateľke) súd je toho názoru, že otec reálne môže dosahovať vyššie príjmy, ako tie ktoré deklaruje. Otec je v produktívnom veku, neuviedol žiadne zdravotné obmedzenia, maloletý je jeho jediným dieťaťom, má dlhoročné skúsenosti v podnikaní aj v zahraničí, preto je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť výživné v sume 150,- eur mesačne k rukám matky (v súlade s účelom výživného), ktorej je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, a ktorá najlepšie pozná jeho odôvodnené potreby.

Obaja rodičia majú bežné výdavky spojené s bývaním a živobytím. Otec síce spláca úver vo výške 320,- eur, avšak výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča. Zvýšené výdavky má matka v súvislosti so zakúpaním liekov pre maloletého a biolmleka.

V záujme maloletého je, aby sa otec podieľal na jeho výchove formou úpravy styku s maloletým, preto súd rozhodol, že otec je oprávnený sa s maloletým stykať každý nepárny víkend v mesiaci, a to v sobotu a nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod. a každý štvrtok v párnom týždni v mesiaci od 15.00 hod. do 18.00 hod. bez prítomnosti matky tak ako doposiaľ. Pri úprave styku otca s maloletým súd zohľadňoval najlepší záujem maloletého dieťaťa, pričom vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania a stanoviska súdnej znalkyne a kolízneho opatrovníka a zohľadnil predovšetkým nízky vek maloletého a jeho citovú fixáciu na matku. Súdna znalkyňa jednoznačne uviedla nevhodnosť prespávania u otca cez noc (ktoré požadoval otec), vzhľadom na nízky vek dieťaťa. Doterajšiu úpravu styku považovala za dostatočnú s návrhom na jej prehodnotenie s časovým odstupom jedného roka. Podľa znalkyne, rozsiahlejší styk dieťaťa s otcom, by nebol pre blaho a dobro dieťaťa, ak by malo byť odlúčené od matky aj so spaním a s týmto stanoviskom sa súd stotožňuje. Je potrebné uviesť, že pri zmene pomerov je možné zmeniť rozhodnutie o právach a povinnostiach rodičov vo vzťahu k maloletému dieťaťu a toto rozhodnutie nie je definitívnou úpravou rodičovských práv a povinností. Je prirodzené, že s narastajúcim vekom dieťaťa sa budú meniť aj jeho potreby a dieťa bude samo schopné formulovať svoje názory a požiadavky. Pri zmene pomerov je možné úpravu styku zmeniť a rozšíriť aj na dlhšie časové obdobie. Je na otcovi, ako naplní čas strávený s dieťaťom, či to bude duchapľne strávený čas alebo bude tento čas využívať prevažne na vyhotovovanie obrazových a obrazovo-zvukových záznamov o dieťaťi (pre účely úradných konaní) ako doposiaľ.

Obaja rodičia však budú musieť v záujme maloletého prejavíť snahu, aby upravili svoj konfliktný vzťah. Pre rodičov maloletého je do budúcnosti zásadné, aby dokázali konštruktívne komunikovať, čo je predpokladom aj možných rodičovských dohôd, ktoré nebudú vyžadovať zásahy súdu.

Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

S poukazom na konfliktné vzťahy medzi rodičmi, ktoré boli preukázané, či už pri samotnom výsluchu, ako aj z elektronickej komunikácie medzi nimi, súd uložil rodičom výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu v špecializovanom zariadení.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 O.s.p.